

Model Dinamic de Analiză a Activității Fără Împrumuturi și Granturi

Ipoteza 1: Firma produce un bun omogen folosind doi factori de producție: capitalul și munca.

Ipoteza 2: Modelul dinamic de analiză este un model cu factori de producție complementari, funcția de producție este liniară, proporția între factorii de producție rămânând constantă. Activitatea de producție este un proces prin care este fabricat produsul finit din muncă și capital. Sunt presupuse două activități de producție:

- activitatea 1: capital intensivă (raportul K/L este mare);
- activitatea 2: forța de muncă intensivă (raportul K/L este mic).

Funcția de producție este dată de:

$$(1) \quad Q(t) = q_1 K_1(t) + q_2 K_2(t)$$

unde $Q(t)$ este producția fizică (omogenă).

Veniturile sunt constante la scala de fabricație (funcția de producție este liniară).

Productivitatea medie a capitalului din activitatea $j = 1, 2$ este:

$$q_j = \frac{Q_j(t)}{K_j(t)}, j = 1, 2$$

Ecuția de formare a forței de muncă este:

$$(2) \quad L(t) = l_1 K_1(t) + l_2 K_2(t)$$

iar compoziția organică a capitalului:

$$l_j = \frac{L_j(t)}{K_j(t)}, j = 1, 2$$

Ecuția de formare a bunurilor capital:

$$(3) \quad K(t) = K_1(t) + K_2(t)$$

Ipoteza 3: Pentru activitatea 1 – activitate capital intensivă, vom avea condițiile:

$$K_1 > K_2$$

$$L_1 < L_2$$

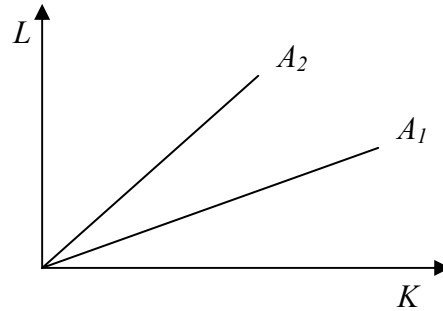
de unde rezultă:

$$\frac{Q(t)}{K_1(t)} < \frac{Q(t)}{K_2(t)} \Rightarrow q_1 < q_2$$

$$\frac{L_1(t)}{K_1(t)} < \frac{L_2(t)}{K_2(t)} \Rightarrow l_1 < l_2$$

$$\frac{Q(t)}{L_1(t)} > \frac{Q(t)}{L_2(t)} \Rightarrow \text{productivitatea muncii este mai mare în activitatea 1.}$$

Ipoteza 3': Piața producției finite este cu competiție imperfectă:

$$V(Q) = p(Q) \cdot Q(t)$$

Ipoteza 4: Funcția de câștig:

$$(4) \quad S(K_1(t), K_2(t)) = (q_1 p(Q) - w l_1) + (q_2 p(Q) - w l_2) K_2(t)$$

Ipoteza 5: Singura structură de finanțare este autofinanțarea:

$$(5) \quad X(t) = K(t)$$

Ipoteza 6: Ecuația de evoluție a acțiunilor:

$$(6) \quad \dot{X} = S(K_1(t), K_2(t)) - aK(t) - D(t); X(0) = K_0 > 0$$

Ipoteza 7: Ecuația de evoluție a bunurilor capital (investiția netă):

$$(7) \quad \dot{K} = I(t) - aK(t); K(0) = K_0 > 0$$

Ipoteza 8: Funcționala obiectiv:

$$\max_D \int_0^T D(t) e^{-it} dt + X(T) e^{-iT}$$

Restricții momentane:

$$(8) \quad D(t) \geq 0$$

$$(9) \quad K_1(t) \geq 0$$

$$(10) \quad K_2(t) \geq 0$$

Din $\dot{X}(t) = \dot{K}(t) \Rightarrow I(t) - aK(t) = S(K_1, K_2) - aK(t) - D(t) \Rightarrow$

$$(11) \quad D(t) = S(K_1, K_2) - I(t) \geq 0$$

Înlocuim $X(t)$ cu $K(t)$ și $K_2(t)$ cu $K(t) - K_1(t)$ și vom obține **modelul**:

$$(12) \quad \max_{I, K_1} \int_0^T (S(K(t), K_1(t)) - I(t)) e^{-it} dt + K(T) e^{-iT}$$

$$(13) \quad \dot{K} = I(t) - aK(t); K(0) = K_0 > 0$$

$$(14) \quad K(t) - K_1(t) \geq 0$$

$$(15) \quad K_1(t) \geq 0$$

$$(16) \quad S(K_1(t), K_2(t)) - I(t) \geq 0$$

Rezolvarea modelului

Lagrangeanul problemei:

$$(17) \quad L(K(t), I(t), K_1(t), \lambda(t), \mu_1(t), \mu_2(t), \mu_3(t)) = (S(K(t), K_1(t)) - I(t))(1 + \mu_3(t)) + \lambda(t)(I(t) - aK(t)) + \mu_1(t)(K(t) - K_1(t)) + \mu_2(t)K_1(t)$$

Condițiile de optim:

$$(18) \quad \frac{\partial L(\cdot)}{\partial I(t)} = 0 \Rightarrow -1 - \mu_3(t) + \lambda(t) = 0 \Rightarrow \lambda(t) = \mu_3(t) + 1$$

$$(19) \quad \frac{\partial L(\cdot)}{\partial K_1(t)} = 0 \Rightarrow \frac{\partial S(\cdot)}{\partial K_1(t)} (1 + \mu_3(t)) - \mu_1(t) + \mu_2(t) = 0$$

$$(20) \quad \begin{aligned} \dot{\lambda}(t) &= i\lambda(t) - \frac{\partial L(\cdot)}{\partial K(t)} = \\ &= i\lambda(t) - \frac{\partial S(\cdot)}{\partial K(t)} + a\lambda(t) - \mu_1(t) = (i + a)\lambda(t) - S'_K - \mu_1(t) \end{aligned}$$

$$(21) \quad \mu_1(t)(K(t) - K_1(t)) = 0$$

$$(22) \quad \mu_2(t)K_1(t) = 0$$

$$(23) \quad \mu_3(t)(S(K(t), K_1(t)) - I(t)) = 0$$

$$(24) \quad \mu_1(t), \mu_2(t), \mu_3(t) \geq 0$$

$$(25) \quad \lambda(T) = 1$$

Datorită concavității Lagrangeanului și a restricțiilor, condițiile necesare sunt și suficiente.

Calculare preliminară:

$$(26) \quad Q(t) = (q_1 - q_2)K_1(t) + q_2K(t); L(t) = (l_1 - l_2)K_1 + l_2K(t)$$

$$(27) \quad S(K(t), K_1(t)) = V(Q) - (wl_1 - wl_2)K_1(t) - wl_2K(t); V(Q) = p(Q)Q$$

$$(28) \quad \frac{\partial Q(t)}{\partial K_1(t)} = q_1 - q_2; \frac{\partial Q(t)}{\partial K(t)} = q_2$$

$$(29) \quad \frac{\partial S(\cdot)}{\partial K_1(t)} = \frac{dV(t)}{dQ(t)}(q_1 - q_2) + w(l_2 - l_1)$$

$$(30) \quad \frac{\partial S(\cdot)}{\partial K(t)} = q_2 \frac{dV(t)}{dQ(t)} - wl_2$$

Observație:

$$\frac{\partial S}{\partial K_1} = \frac{\partial V}{\partial Q} \cdot \frac{\partial Q}{\partial K_1}; \frac{\partial S}{\partial K} = \frac{\partial V}{\partial Q} \cdot \frac{\partial Q}{\partial K} - wl_2$$

Costurile unitare:

$$(31) \quad c_j = \frac{1}{q_j}(wl_j + i + a), c_1 \neq c_2 \neq c_{21}$$

unde:

wl_j – salariile pe o unitate de bun capital

i – revenirea pe o unitate de capital investit (de bun capital)

a – amortizarea pe o unitate de bun capital

$$(32) \quad c_{21} = \frac{w(l_2 - l_1)}{q_2 - q_1}$$

c_{21} – costul unitar al trecerii de la activitatea 2 la activitatea 1

Traietorii admisibile

Tr. Nr.	$\mu_1(t)$	$\mu_2(t)$	$\mu_3(t)$	Activitatea	$\dot{K}$	Q	Politica firmei
1	0	+	+	2	+	$< Q_{21}^*$	creștere cu activitatea 2
2	0	+	0	2	0	Q_2^*	staționară, dividende, activitatea 2
3	0	0	+	2I	+	Q_{21}^*	trecere de la activitatea 2 la activitatea 1
4	+	0	+	I	+	$> Q_{21}^*$	creștere cu activitatea 1
5	+	0	0	I	0	Q_1^*	staționară, dividende, activitatea 1

Traietorii inadmisibile

a) $\mu_1(t) > 0, \mu_2(t) > 0 \Rightarrow K(t) = K_1(t), K(t) = 0 \Rightarrow K(t) = 0$ exclus prin ipoteză.

b) $\mu_1(t) = 0, \mu_2(t) = 0, \mu_1(t) > 0, \mu_3(t) = 0$

din (19) $\Rightarrow S'_K = 0 \Rightarrow 0 = V'_Q(q_1 - q_2) + w(l_2 - l_1) \Rightarrow$

$$V'_Q = \frac{w(l_2 - l_1)}{q_2 - q_1} = c_{21}$$

$\lambda(t) = \mu_3(t) + 1 \Rightarrow \dot{\lambda}(t) = \dot{\mu}_3(t) = 0;$

dacă $\mu_1(t) = \mu_3(t) = 0 \Rightarrow$ din (20) $\Rightarrow 0 = (i + a)(1 + \mu_3(t)) - S'_K +$

$\mu_1(t) \Rightarrow S'_K = i + a \Rightarrow q_2 V'_Q = S'_K + w l_2 \Rightarrow V'_Q = (i + a +$

$$w l_2) \frac{1}{q_2} = c_2$$

Contradicție: venitul marginal din vânzări este simultan egal cu costul marginal al activității 2I și al activității 2.

Ipoteză:

$$\begin{cases} c_1 \neq c_{21} \neq c_2 \\ c_1 < c_2 < c_{21} \text{ sau } \frac{dV}{dQ} \Big|_{Q(t)=Q(0)} > \max_j \{c_j\}, j = 1, 2, 2I \\ c_{21} < c_2 < c_1 \end{cases}$$

Traietoria 1: $\mu_1 = 0, \mu_2 > 0, \mu_3 > 0$

(18) $\Rightarrow \lambda(t) = 1 + \mu_3(t) \Rightarrow \dot{\lambda}(t) = \dot{\mu}_3(t),$

(20) $\Rightarrow \dot{\mu}_3(t) = (i + a) (1 + \mu_3(t)) - S'_K$

(21) $\Rightarrow K(t) > K_1(t)$

$$(22) \Rightarrow K_I(t) = 0; \text{ deci } K(t) = K_I(t) > 0$$

(23) $\Rightarrow S(K(t), K_I(t)) - I(t) = 0 \Rightarrow D(t) = 0$; deci nu se plătesc dividende, tot ceea ce se câștigă se reinvestește.

$S(K_I(t), K_2(t)) = I(t) \Rightarrow \dot{K}(t) > 0 \Rightarrow \dot{X}(t) > 0$ (ecuația de balanță fiind $K(t) = X(t)$)

$$(19) \Rightarrow S'_{K_1}(1 + \mu_3(t)) + \mu_2(t) = 0 \Rightarrow S'_{K_1}(1 + \mu_3(t)) = -\mu_2(t) \Rightarrow S'_{K_1} < 0$$

$$(29) \Rightarrow S'_{K_1} = \frac{dV(\cdot)}{dQ}(q_1 - q_2) + w(l_2 - l_1) < 0 \Rightarrow \frac{dV(\cdot)}{dQ} > \frac{w(l_2 - l_1)}{q_2 - q_1} = c_{21}$$

$$\Rightarrow Q(t) < Q_{21}^*$$

Pe traiectoria 1, $\mu_3(t) > 0$.

- la începutul traiectoriei: $\bar{\mu}_3(t) = 0, \dot{\mu}_3(t) > 0$

- la sfârșitul traiectoriei: $\bar{\mu}_3(t) = 0, \dot{\mu}_3(t) < 0$

La sfârșitul traiectoriei 1: $\bar{\mu}_3(t) = 0, \dot{\mu}_3(t) > 0$

Traectoria 2: $\mu_1(t) = 0, \mu_2(t) > 0, \mu_3(t) = 0$

$$(18) \Rightarrow \lambda(t) = 1$$

$$(19) \Rightarrow S'_{K_1} + \mu_2(t) = 0 \Rightarrow S'_{K_1} = -\mu_2(t) < 0$$

$$(19)+(29) \Rightarrow S'_{K_1} = \frac{dV}{dQ}(q_1 - q_2) - w(l_2 - l_1) > 0 \Rightarrow \frac{dV}{dQ} > c_{21} \Rightarrow Q^*(t) < Q_{21}^*$$

$$(20) \Rightarrow 0 = (i + a) - S'_K \Rightarrow S'_K = (i + a)$$

$$(30) \Rightarrow \frac{dV}{dQ} = \frac{1}{q_2}(i + a + wl_2) = c_2 \Rightarrow Q(t) = Q_2^*, \text{ traiectoria 2 este staționară.}$$

(23) $\Rightarrow S(\cdot) > I(t) \Rightarrow D(t) > 0$, se plătesc dividende.

$$(22) \Rightarrow K(t) = 0 \Rightarrow K(t) = K_2(t)$$

$$(21) \Rightarrow K(t) > K_I(t) > 0; \text{ rezultă } Q_2^* < Q_{21}^* \Rightarrow c_{21} < c_2 < c_1.$$

Traectoria 3: $\mu_1(t) = 0, \mu_2(t) = 0, \mu_3(t) > 0$

$$(18) \Rightarrow \lambda(t) = \mu_3(t) + 1$$

$$(19) \Rightarrow S'_{K_1}(1 + \mu_3(t)) = 0 \Rightarrow S'_{K_1} = 0 \Rightarrow \frac{dV}{dQ} = c_{21} \Rightarrow Q^*(t) = Q_{21}^*$$

$$(20) \Rightarrow \dot{\mu}_3(t) = (i + a)(1 + \mu_3(t)) - S'_K$$

$$(21) \Rightarrow K(t) = K_1(t) \Rightarrow K_2(t) = 0$$

(22) $\Rightarrow K_1(t) > 0$; deci rezulta ca $\dot{K}_1(t) > 0$ si $\dot{K}_2(t) < 0$ (este activitate de relocare)

$$(23) \Rightarrow S(\cdot) = I(t) \Rightarrow D(t) = 0 \Rightarrow \dot{K}(t) > 0 \Rightarrow \dot{K}_1(t) > 0$$

Pe traiectoria 3: $\mu_3(t) > 0$

- la începutul traiectoriei: $\bar{\mu}_3(t) = 0, \dot{\mu}_3(t) > 0$

$$\dot{\mu}_3(t) > 0 \Rightarrow (i + a)(1 + \mu_3(t)) - S'_K > 0 \Rightarrow S'_K < (i + a)(1 + \mu_3(t)) \Rightarrow$$

$$\text{(deoarece } \mu_3(t) = 0) \Rightarrow S'_K < (i + a) \Rightarrow \frac{dV}{dQ} < \frac{1}{q_2}(i + a + wl_2) = c_2 \Rightarrow Q(t) >$$

$$Q^*_2 \Rightarrow Q^*_{21} > Q^*_2 \Rightarrow c_1 < c_2 < c_{21}$$

Traectoria 4: $\mu_1(t) > 0, \mu_2(t) = 0, \mu_3(t) > 0$

$$(18) \Rightarrow \lambda(t) = \mu_3(t) + 1$$

$$(19) \Rightarrow S'_{K_1}(1 + \mu_3(t)) - \mu_1(t) = 0 \Rightarrow S'_{K_1}(1 + \mu_3(t)) = \mu_1(t) > 0$$

$$\Rightarrow \frac{dV}{dQ} < \frac{w(l_2 - l_1)}{q_2 - q_1} = c_{21} \Rightarrow Q^*(t) > Q^*_{21}$$

$$(20) \Rightarrow \dot{\mu}_3(t) = (i + a)(1 + \mu_3(t)) - S'_K - \mu_1(t)$$

$$(21) \Rightarrow K(t) = K_1(t) \Rightarrow K_2(t) = 0$$

$$Q(t) = (q_1 - q_2)K_1(t) + q_2K(t) = (q_1 - q_2)K_1(t) + q_2K_1(t) = q_1K_1(t)$$

$$S(\cdot) = V - (wl_1 - wl_2)K_1(t) - wl_2K(t) = V - (wl_1 - wl_2)K_1(t) - wl_2K_1(t) \\ = V - wl_1K_1(t)$$

$$\frac{\partial S}{\partial K} = \frac{dV}{dQ} \cdot \frac{\partial Q}{\partial K} - wl_1 = \frac{dV}{dQ} \cdot \frac{\partial Q}{\partial K_1} - wl_1 = \frac{dV}{dQ} q_1 - wl_1$$

Pe traiectoria 4: $\mu_3(t) > 0$

- la începutul traiectoriei: $\bar{\mu}_3(t) = 0, \dot{\mu}_3(t) > 0$

$$\begin{aligned} \dot{\mu}_3(t) > 0 &\Rightarrow -S'_K > \mu_1(t) - (i + a)(1 + \mu_3(t)) \Rightarrow S'_K < -\mu_1(t) + (i + a)(1 + \mu_3(t)) \\ &\Rightarrow (\text{deoarece } \mu_3(t) > 0) \Rightarrow S'_K < (i + a)(1 + \mu_3(t)) \Rightarrow S'_K < (i + a) \\ &\Rightarrow \frac{dV}{dQ} q_1 - wl_1 < i + a \Rightarrow \frac{dV}{dQ} < \frac{1}{q_1}(i + a + wl_1) = c_1 \Rightarrow Q(t) > Q_1^* \end{aligned}$$

- la sfârșitul traiectoriei 4: $\bar{\mu}_3(t) = 0$, $\dot{\mu}_3(t) < 0$

$$\dot{\mu}_3(t) < 0 \Rightarrow S'_K > i + a \Rightarrow \frac{dV}{dQ} > c_1 \Rightarrow Q(t) < Q_1^*$$

$$Q_{21}^* < Q(t) < Q_1^* \Rightarrow c_1 < c_2 < c_{21}$$

Traietoria 5: $\mu_1(t) > 0$, $\mu_2(t) = 0$, $\mu_3(t) = 0$

$$(18) \Rightarrow \lambda(t) = 1 \Rightarrow \dot{\lambda}(t) = 0$$

$$(19) \Rightarrow S'_{K_1} - \mu_1(t) = 0 \Rightarrow S'_{K_1} = \mu_1(t) > 0 \Rightarrow \frac{dV}{dQ} < c_{21} \Rightarrow Q(t) > Q_{21}^*$$

$$(20) \Rightarrow 0 = i + a - S'_K - \mu_1(t) \Rightarrow -S'_K = \mu_1(t) - (i + a) \Rightarrow S'_K = i + a - \mu_1(t) \Rightarrow S'_K = -S'_{K_1} + i + a$$

$$(21) \Rightarrow K(t) = K_1(t) \Rightarrow K_2(t) = 0$$

$$(22) \Rightarrow K_1(t) > 0$$

$$(23) \Rightarrow S(t) - I(t) > 0 \Rightarrow S(t) > I(t) \Rightarrow D(t) > 0$$

Observație:

$$\frac{dS(\cdot)}{dK(t)} = \frac{\partial S(\cdot)}{\partial K(t)} + \frac{\partial S(\cdot)}{\partial K_1(t)} \cdot \frac{\partial K_1(t)}{\partial K(t)} = S'_K + S'_{K_1}, \text{ deoarece } \frac{\partial K_1(t)}{\partial K(t)} = 1$$

$$S'_K + S'_{K_1} = i + a \Rightarrow \frac{dS}{dK} = q_1 \frac{dV}{dQ} - wl_1 = i + a$$

$$\frac{\partial S}{\partial K} = \frac{dV}{dQ} \cdot \frac{\partial Q}{\partial K} - wl_1 = \frac{dV}{dQ} \cdot \frac{\partial Q}{\partial K_1} - wl_1 = \frac{dV}{dQ} q_1 - wl_1$$

$$\Rightarrow \frac{dV}{dQ} = \frac{1}{q_1}(i + a + wl_1) = c_1 \Rightarrow Q(t) = Q_1^*, \text{ traiectorie staționară.}$$

$$\text{Rezultă } Q_1^* > Q_{21}^* \Rightarrow c_1 < c_2 < c_{21}$$

Traectorii finale

Trebuie să verifice condițiile de transversalitate:

$$\lambda(T) = 1$$

$\lambda(T) = \mu_3(T) + 1 \Rightarrow \mu_3(T) = 0 \Rightarrow$ numai traiectoriile 2 și 5 pot fi traiectorii finale.

Traectoria 2 este finală dacă $K(T) = K_2(T)$ și $c_{21} < c_2 < c_1$.

Traectoria 5 este finală dacă $K(T) = K_1(T)$ și $c_1 < c_2 < c_{21}$.

REZUMAT

Tr. Nr.	$\mu_1(t)$	$\mu_2(t)$	$\mu_3(t)$	Activitatea	$\dot{K}$	Q	Politica firmei
1	0	+	+	2	+	$< Q_{21}^*$	creștere cu activitatea 2
2	0	+	0	2	0	Q_2^*	staționară, dividende, activitatea 2
3	0	0	+	21	+	Q_{21}^*	relocare de la activitatea 2 la activitatea 1
4	+	0	+	1	+	$> Q_{21}^*$	creștere cu activitatea 1
5	+	0	0	1	0	Q_1^*	staționară, dividende, activitatea 1

Traectorii de magistrală care se finalizează cu Traectoria 2

TR1→TR2

TR1: $Q(t) < Q_2^*$; TR2: Q_2^* ; $\rightarrow K(t)$ poate fi continuă și poate crește.

TR3→TR2

TR2: $Q(t) = Q_2^*$; TR2: $Q(t) = Q_{21}^*$; $\rightarrow K(t)$ este discontinuă, TR3 nu poate fi predecesoare.

TR4→TR2

TR2: $c_{21} < c_2 < c_1$; TR4: $c_1 < c_2 < c_{21}$; contradicție.

TR5→TR2

TR5: $K(t) = K_1^*$; TR2: $K(t) = K_2^*$; $\rightarrow$ discontinuitatea lui $K(t)$.

Predecesoarele Traectoriei 1

Traectoria 2	NU	K discontinuă
Traectoria 3	NU	K discontinuă
Traectoria 4	NU	K discontinuă
Traectoria 5	NU	TR1: $c_{21} < c_2 < c_1$; TR5: $c_1 < c_2 < c_{21}$

Traectorii de magistrală care se finalizează cu Traectoria 5Predecesoarele Traectoriei 5

Traectoria 1	NU	K discontinuă
Traectoria 2	NU	inadverență de costuri
Traectoria 3	NU	K discontinuă
Traectoria 4	DA	

Predecesoarele Traectoriei 4-5

Traectoria 1	NU	K discontinuă
Traectoria 2	NU	inadverență de costuri
Traectoria 3	DA	
Traectoria 4	NU	K discontinuă

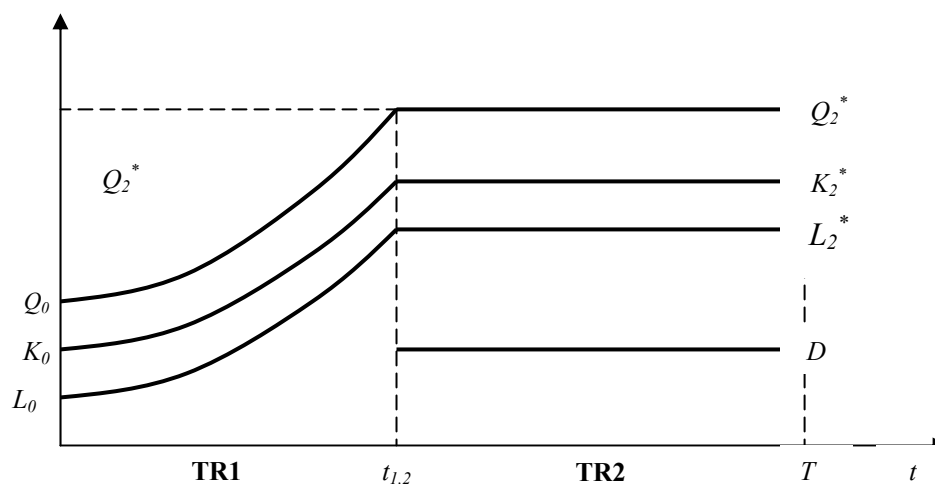
Predecesoarele Traectoriei 3-4-5

Traectoria 1	DA	
Traectoria 2	NU	inadverență de costuri
Traectoria 3	NU	K discontinuă
Traectoria 4	NU	K discontinuă

Predecesoarele Traectoriei 1-3-4-5

Traectoria 1	NU	K discontinuă inadverență de costuri
Traectoria 2	NU	K discontinuă
Traectoria 3	NU	K discontinuă
Traectoria 4	NU	K discontinuă

Dacă $c_{21} < c_2 < c_1 \Rightarrow$ magistrala TR1 $\rightarrow$ TR2

Dacă $c_1 < c_2 < c_{21} \Rightarrow$ magistrala TR1 $\rightarrow$ TR3 $\rightarrow$ TR4 $\rightarrow$ TR5

